

2001, una odissea de l'espai

L'any 2001 promet ser, ja cinc anys abans, l'autèntic *big bang* de la política i l'economia catalanes. Molt més que aquest 1996, encara que a Madrid hagi girat la truita i ara mani el Partit Popular, encara que s'hagi fet el pacte de les pensions, encara que s'hagin posat les bases per entrar a la Unió Monetària des del començament. El 2001 serà molt més complicat que la pel·lícula de l'americà Stanley Kubrick, molt més.

Per començar, si el calendari es manté com és previst, i això és cada vegada més probable, el 2001 serà l'últim any de la pesseta. Cent trenta-tres anys després que el govern espanyol va adoptar-la com a moneda oficial, la pesseta acabarà els seus dies i serà substituïda a partir de gener del 2002 per l'euro. Això sol ja té tota la càrrega simbòlica que es vulgui i ha de ser per força un moment d'aquells que trasbalsa esquemes. Llavors acabarà definitivament el mandat del Banc d'Espanya en matèria de política monetària i passarà a manar Frankfurt, on hi haurà el nou banc central europeu.

Però això és només el decorat en què passarà tot. En matèria de política interior catalana i espanyola, el 2001 és quan s'hauran de negociar coses que a hores d'ara estan molt menys clares que això de l'euro. Per dir-ne només tres, s'acabarà la vigència del sistema de finançament autonòmic que acaben de pactar el PP i Convergència i Unió, s'acabarà la vigència del pacte de pensions que acaba de pactar el govern espanyol amb els sindicats, i s'acabarà la vigència de la regulació dels horaris comercials de l'actual Llei de Comerç.

Poden semblar coses desconnectades però no ho són, perquè a l'hora de la veritat tot s'haurà de tractar en els mateixos despatxos: al palau de la Moncloa i al palau de la Generalitat de. Vet aquí per què probablement aquesta coincidència de grans decisions a prendre el 2001 no és casualitat: s'hauran acabat de fer les eleccions autonòmiques catalanes i les generals, i cadascú ja sabrà amb quines forces compta. Evidentment, Aznar vol continuar essent el titular de la Moncloa, però amb majoria absoluta a les Corts, i Pujol vol fer els vint-i-un anys com a president de

la Generalitat, també amb majoria absoluta al Parlament.

Però encara que el mapa polític serà un element clau a l'hora de decidir sobre aquests grans temes, el que es decideixi serà resultat d'un intens debat econòmic, social i polític. En el tema del finançament autonòmic, per exemple, ja s'ha destapat la caixa dels trons, després que Convergència Democràtica hagi fet un gir en aquest tema i hagi acceptat obertament l'objectiu d'Esquerra Republicana d'aconseguir un concert fiscal per a Catalunya. S'obre per tant ara un debat que abastarà totes les forces polítiques,

tant a Catalunya com a la resta de l'estat, ja que per fer possible el concert caldrà modificar la Constitució i l'Estatut d'Autonomia.

Les desqualificacions de la proposta que s'han fet a Madrid, dient que Catalunya no té tradició en aquest sentit, no s'aguanten ni amb pinces, perquè tampoc Múrcia o Madrid tenen tradició autonòmica i bé que s'hi van apuntar quan es va servir el cafè per a tots. Si finalment el 2001 tot estigués madur per al concert econòmic, si tot estigués madur per perpetrar un canvi en la Constitució, es podria aprofitar l'avinentsa per matar dos pardals d'un tret i eliminar nou paraules que fan nosa: "en cap cas s'admetrà la federació de comunitats autònomes" (art. 145.1). Al segle XXI i en el marc de la UE, aquesta prohibició serà un ana-

cronisme que frenaria gratuïtament la col·laboració de les dues Castelles, o del País Basc i Navarra, o...

En l'àmbit social, les coses que caldrà decidir el 2001 seran tan o més conflictives que aquesta. El futur dels pensionistes i el futur dels botiguers estarà una altra vegada en joc. El pacte de pensions que garanteix el poder adquisitiu dels jubilats caducarà aquell any, i aleshores sindicats i polítics s'hauran de tornar a veure les cares per decidir què es fa, tenint en compte com hagin anat les coses. Josep A. Duran i Lleida ja ha dit ara el que pensa: l'actual pacte de pensions és tou i s'ha fet perquè tots els polítics volen guanyar les eleccions; sinó, les coses haurien anat diferent. I quant als botiguers, l'actual Llei de Comerç és com un compte enrere que prepara el terreny per a la llibertat total d'horaris a partir del 2001 i eliminar la prohibició de tancar el diumenge. Quasi res. ■

JORDI FORTUNY

"El 2001 serà l'últim any de la pesseta, i llavors s'hauran de negociar el concert fiscal per Catalunya, el futur de les pensions i els horaris comercials. Quasi res."